

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumerează și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la Tipografia, soc. pe acțiun.

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA“.

Cu 1 Ianuarie 1898 v. încep
noue abonamente lunare, cuar-
tale, semestrale și anuale.Domnii abonații sunt rugați
a grăbi cu reînnoirea abonamen-
telor lor, pentru regulata expediție
a foil.Abonamentele se fac prin
mandate postale și numai pentru
un timp, care începe cu prima și
se termină cu ultima lună, după
stilul vechiu.Abonamentul anual costă . . . 14 fl. — cr.
Abonamentul semestral . . . 7 fl. — cr.
Abonamentul trimestral . . . 3 fl. 50 cr.
Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.Este în interesul dlor abo-
nații, ca adresele să fie însemnate
oât se poate de corect și legibil.
Domnii abonații vechi sunt ru-
gați a lipi pe mandatul postal
adresa tipărită dela fășile, în
oare li-s'a trimis „Tribuna“ până
acum.

Administrațiunea.

Din parlamentul român.

Sântem siguri, că cetitorii noștri cu
interes viu au primit discursurile, ce am
reprodus în numerele trecute ai „Tribunei“,
discursuri rostite în parlamentul regalului
român cu prilejul dezbaterii asupra pro-
iectului de răspuns la mesajul de tron.
Am reprodus din discursurile alor patru
distinguiți oratori, pentru-că ni-se părea că
ei reprezentă împreună toate nuanțele de
vederi, și pentru-că nici spațiul nu ne
permitea să mai reproducem și alte dis-
cursuri. Întemplantarea a făcut, ca între cei
4 oratori să fie doi din partidul liberal-
național, și doi din partidul conservator,
ca astfel să cunoaștem vederile atât ale
unora, cât și ale celorlalți.Acum, că am încheiat cu reproducere
discursurilor, simțim datorită de a face
unele reflexiuni, cari nu ne îndoiim, de
sine se impun fiecărui Român, care cu-
noaște starea chestiunii naționale și ur-
mărește cu atențiune fazele, prin care a
trecut ea în timpii din urmă.Constatăm mai întâiu în general un
fapt foarte îmbucurător și mângâitor pen-
tru noi. Dezbaterile ce s'a urmat atât
în senat, cât și în camera parlamentului
român, discuțiunea ce s'a urmat asupra
adresei de răspuns s'a învîrțit cu deose-
bite în jurul chestiunii naționale, cu
toate-că în proiectul de răspuns n'a fost
nici măcar vre-o aluziune la această cauză
a neamului.Oratorii din ale căror discursuri am
cită — oratorii principali, putem zice
— au vorbit aproape exclusiv numai
despre chestiunea națională. Dar' nu
numai acești fruntași, între cari trei
fost ministri, ci și alți oratori de frunte
s'au ocupat de chestiunea națională, cu
aceiași viu interes și cam în aceeași di-
recțiune de vederi. Amintim de pildă
discursurile dlor V. A. Urechidă, la se-
nat și N. D. Xenopol, la camera.Și nu a fost o singură temă, nu o
singură chestiune, care să fi preocupat pe
oratori măcar aproximativ în așa măsură
ca și chestiunea națională.Va să zică, cu toate experiențele
triste ale anilor din urmă chestiunea na-
țională a rămas a fi cea mai importantăchestiune a românismului, și ea continuă
a se impune tuturor bărbaiilor fruntași
ai neamului nostru. Mai mult. Nu nu-
mai că a rămas la nivelul înălțimei sale,
această mare cauză, desmintind astfel pe
toți pesimiștii de rău simț din mijlocul
nostru, cari vorbiau de „compromiterea“
ei, de „inmormântarea“ ei, — ci trecută
printr'o probă de foc, ea ni-se prezintă,
așa cum a fost înfățișată în parlamentul
român, și mai curat, și mai impunător,
și mai cu demnitate.Și e firesc să fie așa. Pentru-că,
cum foarte frumos a stabilit dl Dela-
vrancea:„Chestiunea națională nu este opera
unui om, ori-cât de genial ar fi fost sau
ar fi el; nu este concepția unei genera-
țiuni, ori-cât de măreață ar fi fost sau ar
fi ea; nu este nici lozincă unor revolu-
ționari, ori-cât de eroici ar fi fost sau ar
fi ei. În lumina conștiinței noastre
este convingerea, că o așa de mare che-
stiune nu se poate restringe la o gene-
rație, nici nu se poate coborî la micșori-
mea unei persoane.“„Chestiunea națională — zice ace-
lași orator — este formula actuală a
energiei în virtutea căreia poporul român
a străbătut secolii, păstrându-și unitatea
în limbă și identitatea în conștiința sa
despre sine însuși.“Eată cuvinte, cari exprimă adevărul,
și cari aproape textual le găsim în discursu-
rile tuturor fruntașilor români, dela
cari am citat.Constatăm acest fapt cu deose-
bită satisfacțiune, pe care o resimite, tre-
buie să o resimite tot Românul, ori de
unde ar fi el.Și-l constatăm cu specială satisfacțiune
noi, cari conduși de aceeași vederi am
dus lupta noastră întotdeauna, și cari
tocmai din forța vecinică a acestei idei am
primit întărire și încurajare în lupta noastră
de multe-ori așa peste măsură de grea.
Bine a zis un alt orator parlamentar, că
chestiunea națională e „o chestiune dulce
și reconfortantă“, în sensul cel mai nobil
al cuvintelor.Un alt fapt de aceeași natură înve-
selitoare și mângâitoare, ce cu satisfac-
țiune constatăm este unanimitatea și ar-
monia de vederi ce începe a se stabili
cu privire la acest punct între cele două
mari partide de guvernament ale regatu-
lui român.Impresiunea ce ni-o lasă discuțiunea
din parlamentul român în această privință
e, că nu poate fi departe timpul de toți
dorit, ca să vedem toate partidele din Ro-
mânia unite într'un punct comun: în che-
stiunea națională.Partidele maghiare de mult, foarte
de mult sânt una la această chestiune
din al lor punct de vedere. Poate-că in-
totdeauna au fost așa. Ar fi deci de do-
rit, interesul comun al neamului o re-
clamă, ca unitatea și armonia aceasta să
se stabilească și între noi, Români.Mult bine ar proveni din aceasta
și pentru România, și special pentru noi,
cari eram, — zicem numai eram —
amenințați cu o funestă divizare tocmai
din lipsa acestei dorite armonii.Vederile cele corecte, înalte și ge-
neroase, pe cari le-am accentuat neconten-
nit în timpii din urmă, vedem cu bucurie
cum cuprind teren pretutindeni, cum au
cuprins deja aproape întreg terenul vie-
ței publice a neamului românesc.S'au stabilit deja aceste vederi la
„Ligă“, s'au stabilit în generația tină,
și vedem că se stabilesc și în cercurile
hotărâtoare ale maturelor corpuri legiu-
toare ale țerei.„Sântem datori să ne lămurim
odată și bine — zicea un distins ora-
tor — pentru-ca să evităm prea multul
entuziasm dintr'o pozițiune, și prea multa
moderațiune din cealaltă pozițiune, și să
scutim conduita noastră de contraziceri
prea dureroase, nu de teama de a nu nemicșora pe noi, ci de frica de a nu
vătămă cauza însăși.“Noi ni-se pare, că lămurirea acea-
sta s'a făcut deja, tocmai în discuțiunea,
de care ne ocupăm. Și suprema noastră
dorință ar fi să ne ne înșelăm în această
păreră.Fie ca experiențele ce am făcut să
ne fi adus învățătura de lipsă, ce trebuie
să ni-o dea pățania proprie.Dacă ne-a adus-o am câștigat mult,
am câștigat totul, ce părea că am fi per-
dut, și atunci liniștiți putem arunca vâ-
lă uitărei asupra trecutului, aștinându-ne
ochii cu încredere spre viitor.

Sibiu, 4 Ianuarie a.

Din tabăra Sașilor. Deputatul Si-
biului Friedrich Schreiber și-a depus man-
datul său, după-ce nu a voit să ese din parti-
dul guvernului. Faptul s'a anunțat oficio-
s în ședința de ieri a dietei, și tot ieri Schreiber
a publicat o scrisoare deschisă în Tageblatt
în care anunță și-și motivează pasul său. În
această scrisoare Schreiber se exprimă foarte
elogios despre guvern; zice chiar că nici un
alt guvern nu „i-a tractat pe Sași cu atâta
bunăvoință, ca și cel de acum“. Cu toate
acestea pare-că e silit de conștiința sa să
scrie și următoarele șire:„În Noemvrie guvernul a adus un proiect
de lege despre numele de comune și alte lo-
calități. Nu se cuprindea în proiect, că se
pot folosi exclusiv numai numele maghiare, dar'
întrebându-se exclusiv limba maghiară ca
limba de stat era evident, că executarea acestei
legi trebuia să pună întreagă administrațiunea
în serviciul maghiarisării.“Conștiința de neam s'a ridicat puternic con-
tra pericolului direct, ce amenința limba și ca-
racterul național. Și aceasta era justificată,
pentru-că a ataca limba unui popor e a-i
ataca inima.“Însemnă aci că și deputatul Tran-
schenfels, din cercul Cisnădiei, a eșit din parti-
dul „liberal“.Cuvinte înțelepte. Noul president
al Bucovinei, bar. Bourignon a primit Joia
trecută conducerea afacerilor.Cu acest prilej i-s'au prezentat toți
funcționarii. La cuvintele de salutare ale con-
ducătorului lor, cons. W. Pompe, noul president
a răspuns printr'un cuvânt mai lung, în care
a accentuat principiul foarte înțelepte. Eată o
parte din acest cuvânt:„Datorințele noastre sânt clar desem-
nate. La rezolvarea afacerilor nouă incredin-
țate trebuie să procedem strict conform legi-
lor existente, conștiințios și just și totodată cu
bunăvoință și cea mai severă obiectivitate, fără
considerare la confesiune, naționalitate, rang
și stare și totdeauna trebuie să ținem
înaintea ochilor, că nu populațiunea este
pentru funcționari, ci funcțiunile s'au
creat pentru populațiune și să tragem
consecvențele și în praxă din acest
principiu.“Va fi deci datorința noastră deosebită
de a pricepe și observa lipsele existente și
datorințele juste ale populațiunei și a da po-
sibilul ajutor întru promovarea și realizarea
acestora în cadrele cercului nostru de com-
petență și în modul acesta să conlucrăm cu
succes la ridicarea țerei și promovarea inte-
reselor populațiunei în privința intelectuală și
economică.Este de sine înțeles, că întreaga no-
astră lucrare, întreaga noastră cugetare și sim-
țire va fi și poate fi numai în sens strict au-
striac.În acest sens Vă rog, domnilor, să bi-
nevoiți a-mi da ajutorul d-voastră prețios,
ca să ne apucăm de lucru cu puteri unite.
Să dăm acestui moment suprema consacrațiune
prin faptul, că ne cugetăm cu venerațiune pro-
fundă și mulțumită la înălțatul nostru Monarch
și strigăm de trei-ori: „Trăească Maj. Sa
imperială și regală apostolică Împăratul! Tră-
ească, Trăească, Trăească!“Școlălele românești
închise cu forța.

— Casul din Feleac. —

Casul cu școala română din Ciucea,
și cel din Feleac-săsesc, nu sânt în-
tâmplări sporadice, ci sânt fapte ale unui
sistem miserabil de maghiarisare cu forța.
Guvernul tinde a face școli de stat
printre noi, și a nimici școlălele noastre.De aceea, ori-cât de târziu, revenim
la cazul școlăle din Feleac-săsesc,
pentru-ca volnicia și brutalitatea guvernului
de maghiarisare să fie cunoscută în toată
nuditătea sa.

Pretextul prim.

După-ce în Feleac există o școală de
stat, pentru 17 familii ungurești (față de 117
familii române) autoritățile ungurești au căutat
toate căile se nimicească școala românească,
spre a sili pe băieții români să cerceteze
școala lor. Primul pretext de prigonire l'au
găsit într'aceea, că din Sept an. c. postul de
învățător era suplinat de parochul M. Baciu.
Învățătorul dela școala de stat din loc, cu
numele Székely Lajos (ein alter Kantor) — așa
serie preotul Baciu în „Gaz. Transilvaniei“ —
și cu tovarășul său de luptă, primarul
Balint István, fost înainte gendarm, au făcut
o arătare la inspectorul unguresc de școlă,
descoperind aceluia, că la școala confesio-
nală din Feleac nu este învățător și că pro-
pune preotul. Atâta a mai lipsit, ca din
scanteia mică să izbucnească un foc mare;
căci inspectorul numai decât, fără-ca să mai
întrebe de cineva sau de ceva și fără să
consulteze despre aceasta Consistorul nostru
școlastic, ca singurul for competent în această
chestiune: a dat o ordinațiune prin care strict
ordonează primăriei comunale, ca pe toți co-
piii obligați a cerceta școala, fără privire la
confesiune, să i îndrume a cerceta școala
de stat, pe lângă amenințarea unei pe-
depse în bani de 1 fl. de fiecare absent,
sub cuvânt, ca „preoților fără premisiune dela
ministru nu le este iertat să propună“, ear'
despre aceasta un timp de 8 zile dela data
ordinațiunei să se facă arătare.Zis și făcut. Porunca s'a vestit cu toba
în comună. Oamenii, firește, nu ascultă; băieții
merg și mă numărăm la școala română.
Ungurii încep a pedepsi pe părinții băieților
pentru „absență“.

Vine învățător.

Pentru a preveni ori-ce neplăcere Ro-
mâni din Feleac își caută un învățător.
Eată cum:„Întelegând, că în Mintiu-Bistriței s'ar
afia un preparand absolut, dar' încă neaplicat
ca învățător, ne-am hotărât — scrie correspon-
dentul — să trimitem doi curatori cu o tră-
sură și să-i aducă încă în acea noapte.“În 31 Octomvrie punct la 11 ore
noaptea eram cu învățător. Tot în
acea zi noaptea am trimis pe doi inși la
Gherla, ducând cu ei protocolul de alegere a
învățătorului din Mintiu, Dumitru Rus, pre-
cum și o rugare îndreptată către Prea Ven-
eratul Consistor școlastic ca să binevoiască a
ne sări în ajutor și a ne mântui de pericolul
ce ne amenință.

Prigonirile continuă.

Dar ce să vezi?

Pe când aveam învățător și pe când dela
Gherla ni-se promitea, că în scurtă vreme
vom obține rezultatul mângâitor în scris, pe
atunci ordonanțele și poruncile luă un ca-
racter tot mai extins; căci prea bunii noștri
stăpâni ordonează din nou primăriei comunale
ca să execute în timp de 8 zile câte un fl.
de pe fiecare părinte de copil, care n'a împli-
nit porunca dată. În urma aceasta avea să s'
facăseze de pe spatele bietului popor suma
colosală de vre-o 600 fl. Văzând aceasta sâr-
manul popor, s'a înfricat și vre-o 15 indivizi
din cei mai săraci s'au hotărât să-și trimită
copiii la școala de stat, fiind de firma convin-
gere, că prin aceasta vor scăpa de sub pe-
deapsa dictată; majoritatea însă nici atunci nu
s'a putut hotărî la așa ceva.Zi de zi lucrurile se înureau mai tare
și bietul popor nu mai afla nici milă, nici sju-tor, ori încătrău se întorcea. Văzând, că lucr-
rile iau asemeni dimensiuni, am făcut arătare
la fisogăbirul cercului, rugându-l să-și re-
tragă ordinațiunea, după-ce acum dispunem de
învățător; rezultatul a fost, că necum să facă
ceva pentru noi, dar' nici cu răspuns nu ne-a
învrednicit.Curatorul primar având 2 copii de școală
și fiind amenințat cu o amendă de 3 fl., s'a
dus în persoană la pretura din Btlean, cu
cerg-tul să se roage, ca să fie scutit de pe-
deapsă. A fost însă dat afară cu cuvintele:
„Marș afară și plătește gloaba, ce fi-se cere.“
Pentru-ce nu ascultați porunca dată; nu știe
popa vostru, că nici Crăciunul nu vine și
școala are să fie închisă, căci în anul tre-
cut inspectorul cu ocaziunea când a vizitat-o,
a aflat-o ca un coteț!! — Așadar alt pre-
text!

Executorul.

Nunc venio ad fortissimum. Nu era
destul, că primarul jujuia zi de zi de sâr-
manul popor de bani și de haine, dar' în 2
Noemvrie n. c. ne pomenim în comuna no-
astră cu un executor, care în loc să încaseze da-
rea statului, pentru care a fost trimis, a în-
ceput a încassa dela oameni mai întâiu pe-
depsa pentru absențele copiilor români
dela școala de stat, și numai ce întrecea
peste acele pedepse li-se scria oamenilor în
libelul de dare. Executorul a petrecut în ne-
norocita și săraca noastră comună o săptămână
întreagă, mâncând și bând de pe spatele pri-
gonitului nostru popor.

Eschiderea învățătorului.

Alegerea învățătorului Rus e aprobată
într'aceea de consistorul din Gherla, care cu
o cale însărcinată pe protopopul să întreprindă
pașii de lipsă contra ingerințelor volnicilor
autorități.Dar' într'o bună dimineață inspectorul
cere prin primarul, ca în decurs de 24 ore
să i-se aştearnă diploma învățătorului Rus.
La 17 Noemvrie i-s'a trimis absolutoriu de
pedagogie, căci diploma avea să i-o câștige
nămai după acest an de praxă. La aceasta
solgăbirul răspunde cu următorul uzaz:„În sensul §-lui 13 al art. de lege
XXXVIII din 1868 întezic lui Dumitru Rus
de a funcționa mai departe ca învățător la
școala confesională din Feleac-săsesc, nea-
vând diploma recerută prin lege, ear' pri-
măriei comunale îi impun strict, ca toți copiii
obligați a cerceta școala să-i trimită la școala
de stat.“ (Debreczeni, protojude).

Stare desperată.

Nu mai știm ce să facem — continuă co-
respondentul — încătrău să alergăm și al cui
mandat să-l împlinim. Dispunem de edi-
ficiu școlar și de copii nu aveam însă învățător.
Forul școlastic din Gherla ne aprobă de în-
vățător pe absolventul de preparand Dumitru
Rus, pășește însă la mijloc un al doilea „for“,
fisogăbirul, și-i denegă aceluia calificațiune.
Disordinea era la culme.În mijlocul acestor necazuri și încurcă-
turi, așteptam cu nerăbdare îndrumările de
lipsă dela Gherla. În 12 Decemvrie n. so-
sește învățătorul cu ordinul: „Să între în
școală; pe copiii, cari au cercetat până acum
școala confesională, să-i îndrumăm și mai de-
parte a cerceta această școală, ear' despre
abusurile întemplate în timp de 8 zile să fa-
cem arătare la Prea Veneratul Consistor șco-
lastic, accludând totodată și ordinațiunea fisogă-
birului primită în 10 Dec.“Încă în acea zi seara am convocat se-
natul școlastic la o ședință, am făcut întreg
istoricul pățaniilor noastre și am compus o
rugare subscrisă de întreg senatul și le-am
trimis încă în acea noapte prin un om anu-
mit la Gherla.Acum urmă un nou period de lupte,
căci în ziua de 14 Decemvrie învățătorul din
nou începă cursul școlastic; părinții și-au
trimis copiilași din nou la școala noastră con-
fesională, în firma speranță, că acum izbănda
va fi a noastră.Arătărilor pe la fisogăbirul și inspecto-
rul școlar luă acum un avânt nou, zălogirile
și gloabele decurgeau cu cel mai mare foc,
încât bietul popor sta „a un miel nevinovat
înaintea celui ce-l tunde, fără a-și deschide
gura sa“.

Pandurii la școală.

În așa stare deplorabilă am petrecut până în 17 Decembrie, când des-de-dimineață ne pomenim în fața școlii confessionale cu 2 pandurii, cari trimiteau copiii la școala de stat și-i opriau de-a intra în școala confessională.

Văzând eu, că primarul încă apucă drumul spre școală, m'am dus cu doi curatori acolo și l-am întrebat, că ce lucru face? Mi-a răspuns, că așa are ordinațiunea! L-am reflectat, că pentru-ce nu m'a avisat și pe mine. Mi-a răspuns, că pentru așa ceva nu a căpătat ordin, însă mâine va veni cu afacerea școlii școlgăbirului și mă voi convinge, că nu de capul meu face ceea-ce face.

Închiderea școlii.

În adevăr, în ziua următoare, era sf. Nicolae, des-de-dimineață, atât eu, cât și învățătorul Dumitru Ruso sântem invitați la casa satului. Mergând acolo, dl. școlgăbiru, care în adevăr și sosise în comună, mi-a zis, "că la casă, dacă nu mă voi supune ordinațiunii dînsului, mă va îndruma la ordine pe calea civilă, pentru-că mă va denunța ca agitator; ear' cătră învățător a zis, că dacă în timp de 24 ore nu va arăta, că cu ce se ocupă în această comună, îl va exorta".

"Astăzi — așa încheie corespondentul Baciu, — școala bisericească gr.-cat. din din Feleacul-săsesc stă închisă, un absolut de preparand și lipsit de ocupațiunea sa de învățător, copiii răpiți cu forța, sânt mi-nați ca o turmă de miei la școala de stat; ear' un biet popor pașnic și liniștit este hățat, tras și dubit fără nici o milă, lăundu-i-se pânea de pe masă și vestmintele de pe el, pentru-că nu s'a supus orbește unei porunci brutale".

Din comitatul Făgărașului.

— Scrisoare particulară. —

Teara-Oltului, 30 Dec. n. 1897.

În 28 Dec. n. a. c. s'a ținut adunarea generală extraordinară a comisiunii municipale a comit. Făgăraș. — Asupra obiectelor puse la ordinea zilei s'a trecut aproape fără discuțiune.

În privința „modificării statutului referitor la vighiul de pădure”, dl. Dr. Tarcu a făcut pe baza legii silvanale un amendament în sensul, că: Pe vighiul de pădure li alege proprietarii de pădure sub prezidiul prim-pretorului tractual, și dacă proprietarii nu și-ar împlini datoria nici după 3 luni dela convocare, atunci pe vighiul li va numi consiliul administrativ silvanal. S'a mai decis elocarea de 10 mii fl. bani comitatensi la banca românească „Oiteana” din Vitea-ia-ferioară.

Apoi dl. Dr. I. Tarcu a fost designat de fiscal substituit.

Au fost și două puncte de interes: alegerea comisiunii verificatoare și alegerea de 5 membri în comisiunea administrativă. Mai ales pentru acestea au venit mulți membri români la adunare. Și, dacă nu se făcea abatere dela ordinea zilei, ca să se amine votarea pe 3 ore d. a. și s'ar fi primit propunerea dlui Șerban ca alegerea să se întâmpie înainte de amiază, poate ar fi avut alt rezultat. Astfel însă unii membri români, siliți fiind a pleca cu trenul, ear' domnii au avut timp ca să adune toate elementele heterogene, din cari se compune partidul ce-i susține, și — Români au fost excluși din ambele comisiuni.

Rezultatul acestei adunări, precum și conferința avută după adunare, mă silesc, ca și cu ocaziunea aceasta să fac unele reflexiuni din punctul de vedere al organizațiunii noastre comitatense.

Stadiul în care ne aflăm, pune la grea probă așteptările populațiunii românești din comitat și cu deosebire a unor elemente mai sănătoase, cari încă totuși nu au desperat că o bună organizațiune, pusă la cale de bărbaiții nostri chemați a ne reprezenta cu demnitate, ne-ar aduce bine.

Și oare ce poate să fie cauza trăgănării acelei organizațiunii?

Noi Români mai cu seamă suferim foarte mult de boala discordiei. — Mulți din noi găsim o deosebită plăcere în a semăna zizanii printre semenii sei. Mulți avem slăbiciunea de a ne crede mai cu minți, mai experți și mai învățați, decât alții. — Mulți socotim, că numai aceea este bine, ce facem noi, ear' ce fac alții nu, și trebuiește distrus spre a reconstrui noi din nou după capriiul nostru. Mulți din noi se cred chemați numai a dicta și a comanda, ear' supunerea și subordnarea o socotesc inventată numai pentru alții. Pe cei mai mulți interese meșchine îi ține ca-și-când ar fi pironiți, când este vorba de un lucru de Doamne-ajutat.

Dar' a sosit timpul să alegem ce este bun și să delăturăm ce este rău.

Întotdeauna conducătorii nostri naturali au fost vicarul, alături de protopopul, sprijiniți în toate acțiunile de oameni independenți, cum sânt advocații, de cari astăzi avem din stul nostru mai mulți ca ori-când și așa nu putem zice, că sântem lipsiți de bărbaiți destoinici.

Dela dînsii așteaptă toată lumea, ca să reorganizeze clubul municipal și se păsească solidari în acțiune și în lucrurile noastre naționale și noi ceialaltii avem sânta datorință de a-i urma.

Dacă a fost un timp de tranzițiune, în care multe din considerațiunile amintite de mine mai sus au contribuit încâtva la stagnarea lucrurilor, nu urmează că starea aceasta să fie înfinită.

Eu sânt convins că actualul vicar, reverend, domn Basiliu Rațiu cu inima ce o are nu ar hesita nici un moment de a lua inițiativa, numai să aibă sprijinul sincer al tuturor celorlalți. Dînsul e și mai întăiu chemat, pentru-că pe lângă alte calități a dovedit întotdeauna, că nu are alt interes, decât interesul public. De când se află în funtea vicariatului nu a căutat grația și bună-voința domnilor dela putere, dar' nici conflicte fără rost prin o atitudine provocatoare, ci totdeauna a avut o conduită demnă și a strălucit prin puritatea sentimentelor sale.

Dar' să fiu sincer, greșeala a fost a tuturor celorlalți, cari pricepând, n'au vrut să înțeleagă intențiunile nobile, de cari a fost condus și cugetul curat de a relinva influența Românilor în comitat și în toate afacerile noastre de interes public, cum era pe timpul vicarului Antonelli și a avocatului Roman, de cari timpuri toți ne aducem cu drag aminte. Atunci Români nu erau trecuți cu vederea ni-l într-o privință și totdeauna domnii dela putere trebuiau să țină cont de pretensiunile noastre juste.

Prin o organizațiune bună am pute în prima linie să ne eluțăm toate drepturile și interesele noastre juste, și în a doua linie am pute convinge și pe domnii dela putere că zău mai cu minte lucru este-a și zidi casa pe peatră, pentru-că noi Români formăm comitatul, decât pe năsip de Unguri, Armeni, Jidovi și renegați. Am pute convinge și pe ampoiații de român, că sângele apă nu se face, și mai cu seamă pe unii din notarii ceruali și comunali, cari în adevăr cu durere trebuie să constat, au plecat în multe privințe spre povârniș, lăsându-se să fie aleși de membri în congregațiune, după-ce știu pozitiv, că despre validitatea convingerii lor nici-când vorbă nu poate fi și că fa cele mai multe casuri trebuie să lucre contra neamului seu și a poporului, care numai Dumnezeu și ei știu cu ce cruntă sudoare-l plătește.

După ședința a fost să se țină o conferință, în care era vorba să se decidă „Convocarea alegătorilor districți” la o întrunire publică de protestare, contra proiectului de „maghiarizarea comunelor și altor localități”, în Viștea-inferioară.

Dar' unul nice nu s'a prezentat la conferință, de frică să nu vină în pozițiune de-a subscrie convocarea și astfel a-și perde pensiunea, ear' altul prezentându-se, categoric și cu un cinism revoltător a declarat, că nu o subscrie și astfel tot lucrul a rămas baltă.

Dacă și aceste modeste și inofensive reflexiuni, vor rămâne fără efectul dorit și așteptat de toți oamenii de bine, pentru-că sânt curat numai expresiunea acelor, atunci aștit voi fi a recurge la mijlocul de-a spune în azul tuturor, de când? cum? și cam cine și în ce măsură a contribuit la infundarea cauzei naționale aici la noi.

Dar' o rază de speranță încălzește sufletul meu, că unul fiecare din noi trebuie să ne iubim națiunea, din care fiecare sântem câte o părticea mică; că fiecare din noi dorim binele și prosperarea ei și că ne vom lăpda cu toții de scăderile noastre și vom cultiva cu religiozitate ideea și simțământul solidarității dintre noi, pătrunși fiind de eternul adevăr: Concordia res parvae crescunt, discordia et maximae dilabuntur".

Dee Dumnezeu, ca așa să fie.

Viorel.

Reuniunea femeilor române din Abrud și jur.

— Adunarea generală. —

Din raportul ce ni-se trimite — e drept cam târziu — despre adunarea generală, a 16-a, a acestei uniuni, ținută la 17 Octombrie n. (1) ex. em următoarele:

În vorbirea de deschidere doamna preșidentă exprimă mulțumită domnișoarelor învățătoare dela școala reuniunii, pentru devotamentul lor. Amintoste apoi cu regret trecerea din viață a doamnei Iuliana Vasii, fostă membră în comitat, care a dăruit reuniunii casele sale.

Adunarea își exprimă simțământele sale de pietate față cu memoria răposatei.

Vorbirea de deschidere e primită cu aclamațiuni la adresa d-nei presidente.

Din raportul comitetului, care a ținut 7 ședințe peste an, însemnăm:

S'au administrat la cassa reuniunii suma de 69 fl. 20 cr. încasată ca taxe dela membrii ajutători, colecți cu prilejul adunării generale a despărțământului XIII al „Astreii” ținută în Bucium-Poeni la 26 Iulie 1896. S'a mai primit dela d-na Ana Ionette n. Gomboș 100 fl. și dela d-na Sofia Chirtop n. Cothigsel 10 fl., ca liste de membre fundatoare.

Cu taxa pentru recuizite de școală s'a colectat 40 fl.

La concertul elevilor delg școala reuniunii s'a încasat 69 fl.

Dela teatrul diletanților din loc, la 7 Ianuarie a. c., s'a administrat ca venit curat 97 fl. 21 cr., și dela cel din 26 Aprilie suma de 81 fl. 18 cr. Dela balul aranjat în favorul reuniunii la 21 Ianuarie a. c. s'a încasat ca venit curat 54 fl. 97 cr.

D-nii acționari ai institutului de economii „Auraria”, au votat reuniunii noastre un nou ajutor de 250 fl. și pentru pomal de Crăciun 50 fl.

D-nii societari dela mina „Armonia” din Bucium au votat reuniunii noastre venitul după r băies.

Dela petrecerea de vară aranjată în 11 Iuliu a. c. a încurs venit curat de 42 fl. 83 cr.

Di Dr. Laurențiu Pop, conform promisiunii solemne dela adunarea generală precedentă, a s'olvi la cassa reuniunii suma de 46 fl. din marcele de preseată primite dela „Auraria” ca președinte al comitetului direcțiunii pentru 23 ședințe.

Di notar public Mihail Cîrlea asemenea și-a împlinit promisiunea făcută tot atunci, solvind la cassa reuniunii — din venitele sale — câte 5 fl. pe lună.

Dela mina „Concordia” din Bucium s'a licitat peatra auroasă și s'a administrat la cassa reuniunii prin dl. director Aurelian Danciu suma de 70 fl. 10 cr.

Mai încolo s'a luat spre știință, că pentru „Reuniunea femeilor române din Sibiua”, cu 5 liste s'a colectat și expedit doamnei președinte Maria Cosma: 31 obiecte și în număr 85 fl. 70 cr. v. a.

Din fundațiunea Zoe și Cornelia Cîrlea, conform literilor fundaționale, s'a ridicat 24 fl. 65 cr., din cari s'au procurat premii de 18 fl. 35 cr., ear' cu restul de 6 fl. 30 cr. s'a procurat cărți pentru elevele mai sărace.

Mai încolo s'a raportat, că de present reuniunea are capitale depuse spre fructificare la „Auraria” cu 5 libele, și anume: Fundațiunea minei „Concordia” fl. 4459.99 „Sabina Tobias” „ 387.49 „ Ana Gall „ 73.39 „ dela „Auraria” „ 1390.90 cu libelul reuniunii „ 3258.07 și la privați „ 200.— Suma capitalilor = fl. 9769.84

Pe lângă aceste capitale mai posede reuniunea casele donate de doamna Iuliana Vasii, cari valorează 4000 fl., prin urmare, computându-se și cassa-restul de 86 fl. 6 cr., întreagă averea reuniunii noastre de present este 13.855 fl. 90 cr. v. a.

Pe lângă aceste mai este fundațiunea Zoe și Cornelia Cîrlea, care se administrează separat, și care până acum a crescut la suma de 597 fl. 78 cr.

Rațiocinul doamnei cassariie, deja censurat de cătră comitetul reuniunii, aflându-se exact și în ordine, s'a primit cu o sumă la intrate de 1880 fl. 60 cr. și la eșite 1794 fl. 10 cr.; cu un cassa-rest de 86 fl. 06 cr.

Doamnei cassariie și-a de absolut, votându-i-se mulțumită și recunoștință.

Venind la ordine stabilirea bugetului, s'a cetit bugetul compus de comitetul Reuniunii și s'a acceptat întocmai, cu o sumă la intrate de 994 fl. 56 cr. și la eșite de 925 fl. 60 cr., și s'a alăturat la protocol.

Pentru încasarea taxelor și conscrierea membrilor noi, s'a ales în comisiune doamna Sofia Pușcariu și domni: Dr. Alexandru Borza și Brutus Draia, care a încasat dela doamna Elena Lasar taxa de membră fundatoare 10 fl., câte 5 fl. dela doamna Ana Filip, dela dl. Alexandru Filip și dela doamna Maria Deacona, câte 2 fl. dela doamnele: Silvia Cîrlea, Margareta Balta, Silvia Popovici, Sofia Pușcariu, Elvira Pop; domni: Lanes Gîrghescu, Iosif Draia, Dionisiu Longin, Brutus Draia și Dr. Laurențiu Pop, dela dl. Aurelian Danciu 3 fl., câte 1 fl. dela doamnele: Maria David, Maria Cioară, Ana Ivăscu, Lucreția Adamovici, Cornelia Danciu; dela domnișoarele: Octavia Stoica, Maria Pop, Eugenia Ciura, Lucreția David, Sofia Buceșan, Sabina David, Ana Băboiu și Elena Șuluțiu; și dela domni: Dr. Alexandru Borza, David Samu suma = 63 fl.

Ulterior au mai s'olvi: doamnele Ana Fardui 2 fl. și Antoaneta Fodor 1 fl.; dl. Dr. Vasile Fodor 1 fl. și dl. Mihail Cîrlea 2 fl. — și s'a luat spre știință, că doamna Maria Cioară a promis că va solvi la cassa reuniunii câte 4 fl. pe an.

Abzicând doamna Johanna Balosu din comitet, la propunerea dlui Dr. Laurențiu Pop, și s'a votat recunoștință și mulțumită protocolară, și s'a ales de membră nouă în comitet doamna Ludmila Draia.

CRONICĂ

Sibiua, 4 Ian. n. 1898

Un vrednic filantrop român.

La Cernăuți a încetat zilele acestea un venerabil fruntaș român, care, modest în pretenți, totdeauna s'a arătat gata de ori-ce jertfe pentru neam. Prin testament, întreaga sa avere (30.000 fl.) a lăsat-o „Societății pentru literatura română și cultura poporului român din Bucovina”, spre două fundațiuni, una pentru ajutorarea unui meseriaș, când își va face atelier propriu, alta pentru ajutorarea unui comerciant, când își va deschide prăvălie proprie.

Daruri creștinești.

Ni-se scrie, că dl. Avron Macaveiu, mare proprietar de mine în Bucium-sasa, a dăruit bisericei din Trîmpoale o frumoasă cădelniță, ținătoare de tămâie și linguriță de argint china, în preț de 16 fl. v. a. Ear' dl. Simeon Dandea, contabilul casei de păstrare „Detunata”, a dăruit 4 prea frumoase candelă de argint china, în preț de 22 fl. v. a. Pentru aceste daruri domnul Nicolae Motora, parochal din Trîmpoale, le exprima în numele comitetului parochial mulțumită ferbinte.

Hymen. D-șoara Vioara Iovanescu

din Lugoj și dl. Aurel Ciupe de Dragavilma, rigorosant în drept, fidați.

Noul președinte al Bucovinei.

Br. Bourignon a înat Joia trecut conducerea afacerilor preșidiului țerei. În aceeași zi, noul președinte a făcut vizite Metropolitului Arcadie, mareșalului țerei Lupul, baronului Mustafa și altor personalități înalte. A doua zi s'au prezentat la președinte numeroase delegațiuni, între cari: Metropolitul Arcadie cu vicarul Dr. V. Repta, consistorul român arhiepiscopal, mareșalul țerei Lupul, Eugen bar. Ștircea, membrii comitetului țerei etc. Într-o vorbire-răspuns, adresată delegațiunii funcționarilor țerei, ncul președinte a promis a proceda strict conform legilor existente, cu bună voință, dar' cu cea mai mare obiectivitate, fără considerare la confesiune, naționalitate, rang și stare și în înțeles strict austriac.

Rector al universității din București

a fost denumit din partea ministrului instrucțiunii publice dl. Gr. Ștefănescu.

Medalie pentru jubileul Monarohului.

În cercurile militare vieneze se susține, că din prilejul jubileului de 50 ani de domnie a Majestății Sale, se va bate o medalie comemorativă pentru armată. Medalia se va acorda după un anumit serviciu militar prestat sub domnia Majestății Sale.

Nou capelan în Cluj.

„Unirea” scrie, că dl. Nicolau Rațiu, capelanul gr.-ctol. din Cluj, este numit paroch în Tritul-de-sus, ear' de capelan în locul d-sale este numit domnul Laurențiu Pascu, cancelist metropolitan în Blaj.

Gospodărie... ungurească.

O grea acasă a ridicat zilele acestea capelanul suprem din Strigoniu contra primarului orășenc, a cassarului și a unui consilier financiar. Toți trei slujbași acestia unguri sânt învinuți cu: abuz de putere oficioasă, făcise vătămare a legii și păgubire premediată a averii orășenești și a bunurilor capelanului. Eată o nouă iconă de... gospodărie ungurească!

Amnestierea emigranților bulgari.

Chestiunea, atât de îndelung agitată, a emigranților bulgari, a câștigat de curând rezolvare definitivă. Toți oficerii bulgari emigrați în Rusia — excepție vice-colonelul Ioan Kov și căpitani Benderev și Alexandrov — au căpătat amnestie. Timpul petrecut de amnestiați în armata rusească se va socoti ca împlinit și în armata bulgară.

Noua ofiici de dare.

În decursul noului an 1898, ministrul de finanțe va spori ofiicile de dare de clase I. cu 26, adică cu total 40. Tot în acest an se vor înființa 8 ofiici de dare nouă în diferite părți ale țerei.

Redactor persecutat.

Se anunță, că în contra redactorului ziarului „Mali Journal” din Bolgrad, Svetolik Savici, care a criticat aspru politica regelui Alexandru, ba a și vătămăat persoana regelui, s'a dat din partea procuraturii ordin de urmărire. Pentru-că s'au nu fie prins, Savici a fugit dela Bolgrad la Semlin, trecând Dunărea pe o luntre. Fiind observat de pazitorii dela granița sârbească, acestia au pușcat asupra lui, dar' nu l-au nimierit.

O arestare senzațională.

A arestat pe-o — princesă rusă, Elvira Gisella Tronbeckov, care de multă vreme era curentată ca șarlatană. În Germania, Franța, Belgia și Șvizzera princesă areasta a comis șarlataneria de peste 800.000 fl. Dar' rudeniile ei sânt aplicate a restitui toate daunele, numai pentru-că princesă s'ar câștigă libertatea. Șarlatana princesă a avut o viață foarte aventuroasă. A trăit cu mai

mulți fruntași ai aristocrației din diferite țeri și pe toți i-a păcălit. În fine s'a căsătorit cu printul Troubeckov, un adjutant al Țarului Alexandru III. Nici cu acesta însă nu s'a mulțumit, ci a emigrat în America, unde s'a pus să înșele la — milionari. Acum de curând, părăsita de acestia, s'a dat la înșelătorii mai mici, și acestea i-au pus capul.

Compactor român în Făgăraș.

Ni-se scrie: De atâta vreme se simte lipsa unui compactor sau legător de cărți român în Făgăraș. Astăzi nu avem decât un Jidov, Freund. La acela se leagă toate cărțile și protocoalele, cari se întrebunțează din partea ofiicilor comitatense, pretoriale și comunale, precum și a reuniunilor, bisericelor, școlilor și privaților. Un Român ar pute să facă bună treabă.

Președintele francez Faure a fost

Duminecă în primejdie; caii trăsuri în care se preumbla s'au spărit și s'au ciocnit cu altă trăsură. Din norocire Faure n'a fost atins de primejdie, ci numai trăsura s'a tricat puțin.

Print ucis. În Tiflis un avocat rus,

numit Plintseveki, a împușcat pe stradă, ziua în ameză mare, pe printul Bagratin Mach-raski. După aceasta atentatorul și-a întors asupra-și arma, pe care slobozindu-o a rămas și el mort pe loc.

Explosie la clinică.

Mai zilele trecute o explozie puternică s'a întâmplat la clinica profesorului Schulek din Budapesta. Trei servitori au fost greu răniți. Pagabele se urcă la câteva mii de florini.

Complot contra Țarului.

La 31 Dec. n. s'a terminat la Londra cercetarea pornită contra nihilistilor Vladimir Burzev și Clement Wiebicki, cari printr-o broșură agitau pentru asasinarea actualului Țar Nicolae II. Cei doi nihilști sânt aduși în fața curții cu jurați.

La moderna parfumerie Meltzer

din loc se află pe lângă prețuri moderate tot felul de săpunuri de toaletă, parfum, pudră, perii de dinți și alte articole de acest fel, toate de cea mai bună calitate, precum se poate vedea din inseratul ce publicăm în nrul de azi, și asupra căruia atragem atențiunea cetitorilor nostri.

Avis. Atragem atențiunea cetitorilor

noștri la inseratul atelierului de aurărie și argintărie al dlui Iuliu Erős, inserat ce se publică zilnic pe pag. 4 a ziarului. În preajma serbătorilor aci se pot cumpăra frumoase cadouri.

S'a perdat din Racovița (lângă Sibiua)

o cățea de vinat galbină, cu marcă la gât (nr. 21, Mediaș), degetele dela picioare albe, vrful botului negru. Cel-ce o găsește, e rugat să eviseze la administrația „Tipografia”. Va primi remunerațiune cuvenită.

VIEAȚA SOCIALĂ.

Din Lugoj.

Tinerii argășitori români din Lugoj aranjază o petrecere cu joc în sala hotelului „Concordia”, Vineri, în 26 Decembrie 1897 st. v., adică a doua zi de Nașterea Domnului. Prețul de intrare: De familie 2 coroane 40 bani, de persoană 1 coronă. Începutul la 8 ore seara. Venitul curat e destinat pentru fundațiunea copiilor săraci dela școala gr.-or. română din Lugoj.

Din Sebeșul-săsesc.

Primim invitare la petrecerea ce se va aranja Mercuri, la 31 Decembrie a. c. v., în preesarea anului 1898, în sala cea mică dela hotelul „La Leul de aur” din Sebeș. Prețul de persoană 1 coronă. — Începutul la 7 1/2 ore seara. NB. Cu această ocaziune se va aranja tombola de jux și joc până în 1898.

ECONOMIE.

Revistă economică.

(Urmare și fine).

Starea sēmēnturilor atât la noi în țeară cât și pe întreg continentul nu se poate numi favorabilă. Rapoartele oficioase și private convin a constata, că sēmēnturile de toamnă sânt foarte departe de așteptările producătorilor. În cele mai multe părți grăul de toamnă nici acum nu e răsărit. Pe alte locuri apoi soarecii au făcut daune mari.

În fața unor astfel de nefavorabile perspective trebuie să punem deosebit pond pe îmbunătățirea stării plugarilor nostri sau cel puțin să grijim ca să nu pice jertfă acestei critice situații agrare.

E din cale afară grea munca, ce trebuie să o întreprindem acum și numai cu puteri unite putem să ținem piept năvalnicei cutropiri a stărilor păgubitoare. În prima linie trebuie să ne împrietinim cu ideea întovăririlor peste tot. Inteligenții nostri și cu deosebire preoții și învățătorii să folosească timpul și în serbători, în decursul vremei de iarnă să lămurască și să împrietenească poporul cu ideea

Insușirilor. Îndeosebi se se pună pond pe întovășiri agricole, de consum și de valorisare.

Datoria flotantă de stat, cu finea lunii Noemvrie a fost în note de stat de: 1 fl. 704.449 fl., în note de 5 fl. 109.605.850 fl., în note de 50 florini 9.543.700 fl., total dar' 119.954.099 fl.

Academia comercială se proiectează a se deschide în Budapesta. Cursul e contemplant să fie de 2 ani. Ascultătorii cursului din anul prim vor fi absolvenții de gimnasilor și școlii reale.

Redificarea gârților. Ministrul ung. de comerț a destinat suma de 3 1/2 milioane florini pentru lărgirea și redificarea șorilor 15 gări, dintre care amintim: Debrețin (250 mii fl.), Tmișoara (250 mii fl.), Piski (300 mii fl.), Sarmar (160 mii fl.), Cluj (150 mii fl.), Brașov (100 mii fl.) și Orșova (50 mii fl.).

Nouă societate de navigație este pe cale de a se înființa și încă cu un ajutor dela stat de 80.000 fl. Năile noiei societăți vor circula pe Dunăre, pe Marea-neagră și mai departe prin Dardanele.

Casa de păstrare postală din Austria, de la 15 Ianuarie își va începe activitatea și va avea la dispoziție servicii de incasso pentru cambii, couponi și diverse note, dacă aceste vor reprezenta o sumă hotărâtă și vor fi de plată în Viena.

Două emisiuni interesante. Prima este a societății Monaco, cu care principelul din Monaco a încheiat nou contract pe 30 ani. Societatea se obligă să solvească principelui numai decât 10 milioane franci; să facă pe speșele proprii inovații de vre-o 5 milioane; să edifice nou teatru ca 2 milioane fr. și în fine la 1913 principelul să primească ear' în bani gata 15 1/2 milioane fr.

A doua emisiune este a societății din Anglia „Voude's Billposting Limited”, al cărei scop e înlesnirea lățirii reclamelor. Capitalul e de 2 1/2 milioane funți sterlingi, adică 28 milioane florini.

Circulația și prețul cerealelor și mărfurilor, în săptămâna trecută n'a făcut așteptările.

Să credea cu deosebire, că mărfurile cauza sărbătorilor se vor bucura de o mai mare circulație, dar' de fapt circulația a fost foarte slabă.

Bacatele asemenea nu s'au bucurat de o mai mare circulație ear' prețurile au rămas ne schimbate.

La început s'a observat tendința spre scumpire, dar' sub impresia știrilor politice interne și cu deosebire nesigurantă provizoriului au scăzut ear' prețurile cam au fost.

Abia după mijlocul lunii Ianuarie s'a așteptat o mai bună circulație a cerealelor.

În prefele de bani s'a urcat etalonul de interese, pe de o parte pentru ultimo Decembrie; ear' pe de altă parte pentru faptul, că toate băncile au fost foarte rezervate din cauza, că la încheierea bilanțului fiecare vrea să arete cât mai mare număr în casa.

Afacerile cu efecte având un spontan câștig finea săptămânei ear' au plicat și de mai înainte.

Băncile noastre. Sub acest titlu s'a scris de repetiție ori, s'a venit ideea foarte folositoare din toate punctele de vedere.

Mărginesc numai la una din acestea, la cea mai salutară idee care se răsfânge, și tinde a îmbunătăți soarta funcționarului de bancă.

Aceasta e „Reuniunea-Funcționarului”. — Durere însă că această fericită idee a colegului Vasile C. Osvadă, contabil la „Steaua” n'a aflat echoul convenit în cercurile dătătoare de ton.

Ar fi foarte bine ca cei competenți să iasă din rezervă — fiind dinșii, — cei chemați a-și da cuvântul în chestia aceasta de mult trăgănată.

Dee Dumzeu ca cei chemați să-și facă datorița; ear' noi tinerii le vom fi recunoscători, și-și vom urma cu drag, unde trebuința va cere — ca așa idea înființării — reuniunii funcționarilor, în cel mai scurt timp — trup să se facă.

Nicolau Mareica, Contabil la „Corvineana”.

Posta Redacției.

Dlul I. G. din părțile Aradului. Expunerile d-tale îți fac cinste, dar' în lipsa unei concluzii meritore n'au rost de a fi publicate.

Dlul P. C. în P-m. În lipsa de spațiu n'am putut publica lunga d-tale corespondență. Vom întrebuința informațiile d-tale, când vom reveni asupra temei, ce se leagă de Ciuca, Teleac etc. Salutare!

Dlul P. Șandru în T. Înțelegem, că dorința d-tale este legitimă, dar' felul cum ai vrea să o realizezi nu-l găsim cu cale; nu, unul, și nu printr'un apel se poate realiza așa ceva. Înțelegem și mai mulți și numai atunci ești în public, când aveți oare-care teme. Altfel apelul răsună în pustiu. De aceea nici nu-l publicăm. Într-aceia coloanele ziarului nostru sunt deschise tuturor chestiunilor bisericăști, tractate cu pricepere și demnitate.

Din public.*)

Mulțumită publică.

La inițiativa subscrisului comitet s'a pus basă la fondul întemeiat „în amintirea iubitorilor reșoși”, alimentat din sumele de bani, pe cari rudeniile și prietenii iubitorilor reșoși le-ar dăru fondului, sume pe cari de astfel le-ar fi destinat pentru cununi. Din acest fond, administrat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”, comitetul Reuniunii va distribui cu timpul ajutoare bănești văduvelor și orfanilor meșterilor români din Sibiu, fosti membri ai Reuniunii noastre.

Sântem în plăcută poziție de a constata, că ideea concepută de noi a aflat răsunet, încât adică din cazul trist al trecerii la cele eterne a mult regretatului Dr. Aurel Brode, ni-s'au pus la dispoziție în memoria deosebită a seminarial Dr. Arcianu . . . fl. 8.—

Prin 10.—

Prin un 2.—

Prin subscrișul president. 5.—

În total deci fl. 25.—

pe cari, împreună cu un prisos de fl. 2.80, dela cununa reșoșului Ioan Morariu, fost membru în comitetul Reuniunii noastre, i-am depus la institutul de credit și economii „Albina” spre fructificare.

Ne lămă voe a aduce susnumiților dăruitorii mulțumitele noastre sincere.

Din ședința comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, ținută la 18/30 Dec. 1897.

Victor Torășian, preș.

George Poponea, notar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția noastră nu este responsabilă.

Tribuna Literară.

Informațiuni.

A apărut nr. IX—X pe Nov.—Decem. 1897 din Transilvania, organul „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român”, cu un foarte bogat caprins literar. E alăturat și sumarul materțiilor de peste an, atât din partea literară, cât și cea oficială. Din cuprinsul literar al numărului însemnăm următoarele articole. La finea anului, O viziune a lui „Gruș Sănger”, de Virgil Onișiu. Efectul alcoolului asupra organismului, în special asupra centralului nervos, de Dr. Alexandru Bordia. Școala industrială, de Dr. Petru Șpan. Documente istorice, studia despre procent, promil, interese și teoria conturilor curente, de I. C. Panțu. Știri din staul Asociației, știință, literatură și artă.

Din partea oficială sânt de remarcate dispozițiile referitoare la noua organizare a despărțimintelor, la punerea în lucrare a statutelor modificate. S'a lucrat întru instrucțiunea pen-

tru organizarea despărțimintelor noue, constă-tătoare din 12 §-i, regulamentul afacerilor interne ale comitetului central din 57 §-i și regulamentul afacerilor interne pentru despărțiminte din 52 §-i.

Conservatoristul V. Șorban. Partea i-se comunică din Viena următoarele: Conservatoristul V. Șorban e un tiner inteligent și foarte talentat — de altă parte sërman. Sărăcia nu l-a împedecat însă ca să plece la conservatorul din Viena spre desvoltare completă. Din sërman, ce a fost și este, în mod autodidact a învățat patru instrumente, între cari clarivul și flauta sânt cele principale, în cari posedă o tehnică admirabilă. La Viena primește tinerul Șorban perfecționarea ulterioară în instrumentele, cari le cântă, și face studiul complet al teoriei și filosofiei musicale.

Creșcut în Transilvania și înconjurat pretutindeni de doinele și cătecele populare, aceste au întipărit adânc în spiritul lui musical caracteristica lor și idealul lui Șorban este a da măreț avânt muzicii naționale române, precum Liszt a avântat muzica maghiară la o valoare internațională. La conservator adese fantasează la clariv supunând melodii naționale și profesorii cu drag îl ascultă și îl îmbărbătează, recunoscând talentul seu atât de frumos și idealul spre care tinde. Am avut ocaziunea de a asculta fantasii de ale sale din melodia românești și am rămas surprins de forța invenției, energia expresiunii și finețea desvoltării temelor și consider de cel mai mare păcat, ce l-ar comite națiunea română, dacă nu l-ar da intensiv sprijin în decursul desvoltării sale, căci artiști musicali români puțini avem și ei promite a fi unul de rangul prim, atât ca artist tehnic, cât și ca compositor. Încă pe acasă a cules multe melodii naționale, cari le posedă inedite. Numai o colecțiune de zece melodii naționale a edat până acum și modul fixării melodiilor și armonisării lor arată multe părți originale, distingându-se plăcut de alte culegeri prea mult simple și rudimentare. Ar fi de dorit ca această mică colecțiune din nici o casă românească să nu lipsească. C. B.

Bibliografie.

„FAMILIA”.

Primul următoarele: „Deschidem abonamente nou la Familia pe anul viitor, cu condițiunile însumate în frunza foii și anume: pe un an cu 5 fl., pe 1/2 de an cu 4 fl., pe 3 luni cu 2 fl., pentru România pe au cu 20 lei.

Foia noastră va ești și în anul viitor regulat în fiecare Duminică, pe 12 pagini tiparit des.

Va cuprinde nuvele, schițe, piese teatrale, suveniri de călătorie, poezii, articole de știință și de petrecere, informațiuni din lumea literară-artistică română și despre mișcările vieții sociale dela noi.

Vom stărui să putem da cât de multe portrete și ilustrațiuni reușite, atrnând numărul și famulțirea lor dela sprijinul ce vom obține.

Ne rugăm cu insistență ca abonamentele să se facă plătinându-se regulat înainte, căci neplătite astfel, ni-se încurcă socoteliile și ni-se fac greutăți. Ca asemenea creditarii am perdut mii de florini; de aceea începând din anul viitor, numai acolora le vom trimite foaia, cari ne au răspuns abonamentul. Este mai ușor ca cineva să plătească câte 8—4—2 fl., decât să anticipăm noi pentru atâtea sute de florini în tipografie, unde avem termine fixe de plătire.

Ear' acia cari nici pe anul curent n'au răspuns încă costul de abonament, poftescă a-și face datoria până la sfirșitul anului, căci atunci se va sista expediarea pentru toți.

Numere de probă trimitem cu placere, dar' apoi nu expediăm foaia decât numai acolora cari ni-o cer.

Premii pentru abonați.

Abonații „Familiei” cari vor răspunde abonamentul pe un an, vor primi aproape în cinste, pe un preț bagatel de 1 fl. 10 cr., următoarele tablouri și cărți:

Inaugurarea mănăstirii Curtea-de-Argeș. Portretul Reginei României, în costum național.

Istoria lui Mihail-Viteazul, de M. Bălcescu.

Lira mea, poezii de Iosif Vulcau. Dela sate, romanele de același.

Cichindeal, discurs de recepțiune la Academia Română, de Iosif Vulcau.

Stefan-Vodă-cel-tinăr, tragedie istorică în 5 acte, premiata de direcțiunea Teatrului Național din București, de Iosif Vulcau.

Ear' cei-ce se vor abona pe 1/2 de an, vor primi, asemenea pentru 1 fl. 10 cr., următoarele:

Inaugurarea mănăstirii Curtea-de-Argeș. Lira mea. Dela sate, și Stefan-Vodă-cel-tinăr.

De ambele premii însă vor beneficia numai acia, cari vor trimite abonamentul până la 1 Februarie st. n. 1898, adăugând și costul de câte 1 fl. 10 cr.

Altora nu se va trimite, nici nu vor avè drept să le reclame, plătinându-le mai târziu.

Cei-ce colectează 5 abonenți noi pe anul întreg, primesc un exemplar din foaie gratuit dimpreună cu toate premiile acordate abonenților pe același timp; după 5 abonenți noi pe 1/2 de an, primesc gratuit foaia și premiile potrivite; ear' după 5 abonenți de 1/4 de an, primesc gratuit foaia pe același timp.

Ordeea-mare, 19/31 Decembrie 1897. Redacția și administrația „Familiei”.

VOCI DIN PRESĂ

CASTELUL DIN CARPAȚI.

„Castelul din Carpați” e unul dintre cele mai noue romane ale lui Verne, care a și fost premiat de Academia franceză. Acțiunea se petrece la poalele Carpaților sudici ai Transilvaniei, și persoanele sânt tot Români din satul Măjești și împrejurime.

E destul, dacă amintim, că și în romanul acesta nișușul lui tinde a împreuna folositorul cu frumosul, și pe când face intriga romanului, ne arată cu o cale progresele științei. Și chiar pentru tendința aceasta scrierile lui le poate celi oricine, special tinerilor le sânt mult de recomandat; de altcum se și dau ca premii. Ce privește traducerea, dl Onișor a scris în o frumoasă și curată limbă.

Executarea tehnică în privința frumseței și a curățeniei tiparului face onoare societății „Tipografia” din Sibiu.

Familia.

„Jules Verne în românește. Cine nu cunoaște pe Jules Verne, distinsul scriitor francez, care în formă de roman a tratat atâtea chestii de știință? Amintim dar' cu plăcere, că zilele trecute a eșit la Sibiu, în traducere românească unul din cele mai interesante romane ale lui.

Interesant, pentru-că să petrece în Transilvania între Români „Astel de traduceri în adevăr umplu un gol în literatură, nu ca efemerele și rău tradusele romane ce apar din când în când în limba noastră.”

„Naționalitatea”. Societatea noastră „Tipografia” a scos într'o elegantă broșură interesantul studiu de Max Nordau despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor nostri; limbajul frumos, în care „Rosmarin” al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii nostri, căci în „Tribuna” s'a publicat mai întâiu. Vorba era numai, ca interesantelor observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână reșirate prin atâtea numeri de ziar, ci să fie colectate într'un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o „Tipografia” când a retipărit articolul din „Tribuna” în broșura de față. În extensiune de 40 pagini, tiprite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură s' trimite franc pentru 25 cr. A se adresa la librăria „Tipografie” soc. pe acțiuni în Sibiu.

Sosiți în Sibiu.

Hotel „Impăratul Romanilor”: Contesa Nemes, proprietăreaș din Săcădate; A. Melik, proprietar din Remetea; F. Acker, primar din Orăștie; Ana Szabó, pivăteră din Murșu-Oșorhei; D. Filip din Aiud; M. Rödling, locotenent, A. Gelmacher din Viena, A. Fried din Alba-Iulia, Csiki, cu soția, E. Reiner din Budapesta, comercianți; A. Ambrosi, voiajior din Sighișoara.

Hotel „Neurichter”: Baron Györfy din Cluj, K. Müller din Apsdorf, proprietari, H. Zalandek, locotenent din Brașov; Boiceșan, oficial din Aiud; W. Remmel, săpunar din Lindau; Stoicița, notar din Gurariului.

Hotel „Meltzer”: Eckhardt, preot din Vurpăr; K. Nagy, oficial din Odorhei; G. Kranz, din Bașonul-mare, I. Vasu din România, comercianți; K. Edenyi, proprietar din Mihalț; Polankay, locotenent din Cisnădie; F. Ganesch, privatier din Căneni; N. Popp, notar din Săsaș; A. Kopacz, neguștor de lemne din Grebești.

Hotel „Habermann”: Șoldes, învețator din Boița; Moldovan, preot din Noerichiu.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Mercuri, 5 Ianuarie n. Das Modell.

Operetă în 3 acte, de Franz de Suppé.

Începutul la 7 ore seara.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 31 Dec. n. 1897.

Table with columns: Săminte, Prețul per 100 chilogr., etc. Rows include Grâu, Băntănesc vechiu, Grâu dela Tisa, etc.

Table with columns: Săminte, vechi ori noue, Solul, Prețul per 100 chilogr., etc. Rows include Săcără, Orș, etc.

Table with columns: Mărci, Prețul per 100 chilogr., etc. Rows include Grâu, Cucurus, etc.

Produse diverse

Table with columns: Săm. de trif., Lucernă ungurească, etc. Rows include roșie, rafinat, etc.

Cursul pieții din Sibiu.

Table with columns: Hârtie-monetă română, Camp, 9.47 vând, 9.52, etc. Rows include Lire turcești, etc.

Bursa de Budapesta.

Din 31 Decembrie n. 1897.

Table with columns: Renta de aur ung. 6%, etc. Rows include Renta de aur ung. 4%, etc.

Bursa de Viena.

Din 31 Decembrie n. 1897.

Table with columns: Renta de aur 6%, etc. Rows include Renta de aur 4%, etc.

Bursa de Buourești.

Din 17 Decembrie v. — 4 ore p. m.

Table with columns: Casa, Renta rom. per 1875 5%, etc. Rows include Renta română amort. 5%, etc.

Schimbur.

Table with columns: Londra 3 luni, Berlin 3 luni, Viena, etc.

Pentru redacție și editură responsabil: Petru Simion. Proprietar: Pentru „Tipografia”

Orologe de buzunar dela 2 fl. in sus.

Iuliu Erős, Sibiu, strada Cisnădiei nr. 3. Edificiul „Transilvaniei“.

Toate soiurile de oroloage, giuvaere, articole de aur și argint, tot felul de producțiuni ale

Aurăriei și argintăriei

- Oroloage de argint pentru domni și dame . . . de fl. 4.50
Oroloage de aur pentru dame, cu lanț . . . „ „ 12.—
Lanțuri de argint pentru oroloage și de gât . . . „ „ 1.—
Inele de aur și inele pentru logodnă . . . „ „ 2.50
Braslete și broșuri de argint . . . „ „ 1.—
Cercei și cruciulițe de aur . . . „ „ 2.—
Utensilii de argint pentru mâncare, 6 bucăți în etui „ „ 5.—

Fiecare bucată e probată de oficiul pentru probele de metale și provăzută în semn de veritabilitate cu marcă, afară de aceea dau garanție în scris. În așteptarea de numeroase binevoitoare comande, semnez

Iuliu Erős.

[2794] 5-58

Pentru oroloage noue și reparaturi, garanță onorabilă de 2 ani.

Lupe, ochilari, lornete pentru teatru.

Marfe de argint și de argint de China.

Revânzătorii capătă rabat.

„Numai scurt timp“.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că am acvirit prin cumpărare depositul de mărfuri — massa de concurs — după Demeter Anton, Piața-mică nr. 2, și sunt în poziția a-1 pune la dispoziția onoraților mei mușterii cu prețuri foarte ieftine. Îmi iau voe totodată — cu atât mai mult cu cât aceasta vânzare de mărfuri ține numai până la finea lunii curente — a invita cu toată stima pe onoratul public la aprovizionare cu cumpărări pentru apropiatele sărbători de Crăciun și Anul-Nou, recomandându-mă sunt

cu toată stima

G. M. Kleisch.

[2564] 20—

Pomada Magda a lui Kessler

este pe baza compoziției dermatologice-therapeutice un remediu cunoscut ca cel mai excelent în contra mătrefei, cum și pentru căderea părului. Pomada Magda, prin mulți ani aprobată, de tot nevătămătoare face un efect excelent în creșterea părului și se recomandă la toți, precum și la copii, ca un remediu excelent prophylactic în contra tuturor boalelor contagioase ale părului.

[2623] 4-10

Deposit central de expedițiune la farmacistul

Rudolf Kessler,

în Gyertyámos (comitatul Torontál).

Prețul 3 coroane.

În Brașov: în farmacia lui Ferd. Jekelius, și în farmacia lui Francisc Kelemen, — în Sibiu: farmacia Moștenitorilor lui Molnar, strada Cisnădiei, — în Reghinul-săseșc: în farmacia lui Emil Wermescher.

„Castelul din Carpați“ — compactat!

Excelentul roman de Jules Verne,

„Castelul din Carpați“

— Roman din viața poporului românesc din Ardeal — volum elegant, cu 26 ilustrațiuni admirabile, compactat cu lux lucitor, este

cel mai bun cadou.

Prețul 2 fl.

(Plus porto postal 10 cr. Recomandat 20 cr.)

DE CRĂCIUN...

— Posse ocașională. —

De Crăciun, de Anul-Nou,

Cel mai potrivit cadou,

Pentru dame și bărbați,

Pentru tineri și bătrâni,

Pentru toți frații Români,

E: — „Castelul din Carpați“.

Librăria „Tipografeii“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Acest volum decorează ori-ce salon și e o podoabă a bibliotecii.

Societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei“

de George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, se poate procura de acum

cu preț redus!

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 = șese florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Aceasta carte n'ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

însoțiri de consum, de vânzare, de vițier, de lăptării etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înființarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare n. „Transilvania“

EDITURA

„Reununiul rom. de agricultură din comitatul Sibului“. (280 pagini mari).

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 90 cr. recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

Rog puneți-vă în legătură

cu „Parfumeria Meltzer“, dacă voți să vă procurați un „dar de Crăciun“, într'adever corăspunzător și recomandabil.

Parfumeria Meltzer,

Edificiul comandei de corp, strada Cisnădiei.

[4] 3-4

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Novitate!

Cadou de

Crăciun!

LIMBA FLORILOR.

— De amor și amicitie. —

Simbolica naturală a celor mai favorite flori, compusă după explicările orientaliilor de

Un amoresat.

Acest volum, în format drăgălaș (32°) imprimat pe hârtie velină, în două culori, negru și albastru, elegant compactat în lux, este

cadou potrivit

pentru tinerime, mai ales pentru fete.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut și se află de vânzare:

„Călindarul Poporului“

pe 1898.

Anul XIII.

Cel mai lătit și cel mai ieftin călindar românesc.

Raportul despre „mișcarea literară la noi“ al comitetului „Asociațiunii“ a numit

„Călindaru Poporului“

„excelent“.

Anul trecut a apărut în 5000 exemplare și prin Ianuarie 1897 nu se mai găsia nici un exemplar. Mulți, cari au comandat târziu acest călindar nu l-au mai putut avé.

Grăbiți deci! — grăbiți a vă cumpăra din vreme

„Călindarul Poporului“ pe anul 1898.

Costă numai 20 cr.,

deși e tot așa de excelent, ba încă mai îngrijit și mai frumos, decât până acum.

În estan „Călindarul Poporului“ are un conținut literar mult mai bogat ca în anul trecut — și pe lângă aceea — șese ilustrațiuni.

Grăbiți a vi-l procura. Mai ușor e a adauge prețul la renoirea abonamentului. Cu posta trimis costă cu 5 cr. mai mult.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marsch